

- geciteerde Ges. Abh., blz. 114, tegen *Illigens*, die op het naïeve standpunt staat. (Oorspronkelijk komt dit artikel voor in Math. Ann 33 (1889), blz. 476.
- 99) Verschillende wijzen van invoering der irrationale getallen (*Cantor, Dedekind, Weierstrass, Baudet*) in het onder ⁹⁶⁾ a.w.
- 100) Bijvoorbeeld uitgevoerd bij *P. Wijdenes*, Middel Algebra (Groningen 1934 ₂), blz. 161 e.v. Hier wordt tevens de onder ⁹⁵⁾ bedoelde meetkundige voorstelling van *Gauss* ontwikkeld.
- 101) Vgl. het leerboek „Analytische Meetkunde” I van *J. A. Barrau* (Groningen 1933 ₂), waar aanvankelijk een „stelkundig” en een „meetkundig” vlak worden onderscheiden en later vereenigd.
- 102) Zooals men weet luidde de uitspraak der Pythagoraeën: het getal is het wezen aller dingen.
- 103) In een voordracht voor de „Berliner Naturforscher-Versammlung” in 1886. Zie *H. Weber*, „Leopold Kronecker”. Math. Ann. 43 (1893), blz. 1—25, speciaal blz. 15.
- 104) O.a. in „Über den Zahlbegriff”, J. für die reine u. angew. Math. 101 (1887), blz. 337—355, speciaal blz. 338—339; 353.
- 105) Hierop kom ik nog terug bij de bespreking van den axiomatischen opbouw der meetkunde volgens *Hilbert*.
- 106) Het principe drukt uit: een zekere eigenschap E zal gelden voor ieder natuurlijk getal ≥ 1 , indien 1°. voor ieder natuurlijk getal $n \geq 1$ is bewezen, dat het getal $n + 1$ de eigenschap E bezit, aangenomen, dat het getal n de eigenschap E bezit, en indien 2°. bovendien is bewezen, dat voor het getal 1 de eigenschap E geldt.
- 107) *H. Poincaré*, La Science et l’Hypothèse (Paris 1905), Chap. I; blz. 21—23. Ook in het Duitsch vertaald: Wissenschaft und Hypothese (Leipzig-Berlin 1914 ₃).
- 108) *L. E. J. Brouwer*, Over de grondslagen der Wiskunde (Diss. Amsterdam 1907).
Wiskunde, Waarheid, Werkelijkheid (Groningen 1919).
Uitvoerige besprekingen van het intuïtionisme (met uitgebreide literatuur opgaven) in het onder ⁴⁹⁾ genoemde werk van *A. Fraenkel* en in het „Bericht” van *Brouwers* leerling en medestander *A. Heyting*, Mathematische Grundlagenforschung. Intuitionismus. Beweistheorie. Erg. d. Math. III, 4; Berlin 1934).
- 109) Zie bijv. het onder ¹⁰⁸⁾ a.w. van *Heyting*, blz. 11.
- 110) Zie bijv. het onder ¹⁰⁸⁾ a.w. van *Heyting*, blz. 29.
- 111) Zie het eerste opstel in het tweede onder ¹⁰⁸⁾ a.w. van *Brouwer*, blz. 4—12. (Het opstel heet: „De onbetrouwbaarheid der logische principes”).
- 112) Zie ¹¹¹⁾ t.a.p.
- 113) Zie ¹¹¹⁾ t.a.p.